

Увесь працэс пашыт белымі ніткамі

ВЕНА, 4. Другі і трэці дзень працэсу Барыса Стэфанава былі прысвечаныя імкліваму доваданню яго довадаў супраць акту абвінавачвання. Акт абвінавачвання, мелючы традыцыйны характар румынскага рабочага руху в пачатку XX-га стагоддзя, абвінавачвае Стэфанава ў змене супроць безпаспартыйнага дзяржавы, в мэтану выкаіць умагаванне варожых зношых сіл.

Рэштка падушных абвінавачванняў у хронічнай агітацыі і неаконнай камуністычнай дзейнасці. У якасці доваду ў акце абвінавачвання, галоўным чынам, фігуруе легальна надрукаваны артыкул праграмага характару па аграрным і нацыянальным пытаннях. Акт абвінавачвання далей у сваім змесце мае сьцьверджанне адносна ідэнтычнасці Камітэру і савецкага Ураду, пры чым а шчыра прысваення імкненне скінуць існуючы лад у Бэсарабіі пры дапамозе яго румынскіх агентаў.

Багме Стэфанаў рашуча адмовіўся прызнаць себе віноватым у тым, у чым яго абвінавачваюць.

Далей Стэфанаў адважыўся пакмакласць ужо жаманіна Камітэру і савецкім урадам і выкрыў ролю П-га Інтэрнацыяналу, асабліва ж румынскай савецкай дэмакратычнай партыі.

Пераходзячы да пункту акту абвінавачвання аб ролі Савецкага Саюзу, Стэфанаў падкрэсліў, што УсеКП(б), якой належыць кіруючая роля ў СССР, дыма дашчы сіл расіскага пралетарыату і выдзяляе авангардам міжнароднай рэвалюцыі.

Патрабаванне румынскай кампартыі аб звышчыннай кіраванні і сігурнацы і скарачэнні выдаткаў на ўзровень прапаравана ўжо адным тым, што сярод румын ага населенства да гэтага

Тав. СТЕФАНАУ.

часу ішо выдзярылі пропант вяліка-мелкіх, культурна-адсталых і шырокіх колах яго ішо не вышлі в стану жабрацтва. Патрабаванне адважыць зносіны в Савецкім Саюзам грунтуецца на тым, што яго даю-б вялікія эканамічныя высады, на што паказвае прыклад Італіі, Францыі і Нямеччыны. Стэфанаў далей пад абвінавачванне пра-віральнасць пункту погляду кампартыі і вызначаных яго пераектыў.

У залі суду прысутнічае шмат рабочых і рабочай моладзі, якія в напружана ўвагаю сочыць за працэсам. Парад буднікам суду, які эхоўваецца ўжамоненым нарадам паліцыі, тасам паглядзецца вялікая колькасць рабочых.

чэснай пераважы пашу адстаўку прымысласяць на сваёй пра-віральнасці. Ужо жаманіна ішо чы зножым канкураваць в надобнымі прадпрыемствамі іншых рэлігій Савецкага Саюзу, а тасам в за межамі СССР. У апошні час мы прыступілі да прасектавання

*) На агульным сходзе працэўнікоў асьветы г. Менску 1-га лютага 1928 г.

Кітайская рэвалюцыя не пераможана

Рэвалюцыйнае войска заняло рад гарадоў

Поспехі рэвалюцыйнага войска

ШАНХАЙ, 5. Як паведамляюць з Ханькоу, рэвалюцыйнае войска 4-га лютага зрабіла налёт на горад Ханчуан (у 50 клм. ад Ханькоу) і на Сімагоу (у 55 клм. ад Ханькоу).

ШАНХАЙ, 5. Як паведамляе „Чайна Таймс“ з Ганконгу, рэвалюцыйнае войска 4-га лютага заняло гарады Локфун, Нантан і П'юлу (у Хайфунскім раёне, Гуандунскай правінцыі, на паўдарозе між Сватой і Кантонам).

ШАНХАЙ, 4. „Істэрн Таймс“ паведамляе з Нанчану (галоўны горад правінцыі Цзянсі), што рэвалюцыйнае войска 2-га лютага напала на горад Юнфун (у правінцыі Цзянсі, у 150 клм. на поўдзень ад Нанчану), Мясцовая ўлада ўцякла з гораду.

ШАНХАЙ, 4. Партызанскія атрады 1-га лютага напалі на ст. Ванламэн (у правінцыі Цзянсі, у 10 мілях ад Цзюцюэяна). Партызаны разабралі чыгуначную каляіну і захапілі адзін цягнік.

Забастовачны рух у Шанхаі

ШАНХАЙ, 5. Учора ў Шанхаі забаставалі 600 пералётчынаў. Учора тасам забаставалі рабочыя суднабудуўнічае кампаніі „Нью Інжынерынг Шыйбільдэнт Кампані“. Адміністрацыя кампаніі замяніла бастуючых расійскімі белагвардзейцамі.

ШАНХАЙ, 5. „Шун Бао“ паведамляе, што забастоўка ламавікоў-кулі якія перавозіць грузы на ручных павозках працягваецца. Бастуючыя кулі выставілі пікет, які перашкаджаюць гандляром рысу карыстацца грузавікамі.

ШАНХАЙ, 4. „Порд Чайна Дэйлі Ньюс“ паведамляе, што рэвалюцыйныя рабочыя распаўсюджваюць у шанхайскіх трамвайных парках лістоўкі і брашуры, у якіх заклікаюць рабочых забіваць вярэйскаў і працягваць барацьбу за вызваленне рэйсцыі.

Разгук кывавага тэ-рору

ШАНХАЙ, 5. Паводле паведамлення „Саут Чайна Морнінг Пост“ з Кантону, нантонокая ўлада, непакоячыся выступленнем рабочых у першы дзень кітайскага новага году (28-га студзеня), зрабіла больш 1.000 арыштаў. 400 арыштаваных пакараны сьмерцю. У часе вобшыкаў, зр'б зных у рабочых кварталах гораду, нібы, зноўдзена вялікая колькасць дакументаў і шмат зброі.

Між войскам кантонскага дыктатара Лі Цзіна і рэвалюцыйнымі рабочымі ўходнае часткі Кантону адбыліся сутычкі.

Вобшыкі працягваюцца і, па словах газэт, у Кантоне штодня выкрываюцца новыя запасы літаратуры рэвалюцыйнага зместу і бомбы 3-га студзеня зроблена зноў больш 100 арыштаў „камуністых“. У Сантухо, Кунпін і Хайлуфун (прыгарады Кантону) вобшыкамі вкрыта 300 стрэльбаў.

ШАНХАЙ, 5. З Кантону паведамляюць, што гуандунскі ўрад распаўсюдзіў гуандунскі правінцыяльы сядніскі саюз.

ШАНХАЙ, 5. У Суяжоу (правінцыя Цзянсу, у 80 клм. на захад ад Шанхю па чыгуныц Шанхай-Нанкін) абвешчана ввеннае становішча. Арыштавана 6 камуністых. У часе вобшыкаў захоплены шмат камуністычнае літаратуры і імяны сшыткі 200 суяжоўскіх камуністых.

Высланыя савецкія супрацоўнікі—пад наглядом

ШАНХАЙ, 4. Высланы з Ханькоу кіраўнік ханькоўскага аддзялення Цэнтрэсаюзу, зачыненага уханскаю ўладаю, выехаў на пароходзе „Кунга“ ў Шанхаі.

ШАНХАЙ, 5. Ханькоўскі камісар па замежных справах уханскага ўраду прапанавалі шанхайскай вайскавой ўладзе наглядзець за прыездам трох савецкіх служачых зачыненага ханькоўскага аддзялення Цэнтрэсаюзу, высланых з Ханькоу.

Перамога Фына

ШАНХАЙ, 5. Шанхайскі орган накітскага ўраду „Рэпублікен Дэйлі Ньюс“ паведамляе, што в'еіскі Фын Юі-сяна каля Вэйгуа (у паўднёвай частцы правінцыі Чжэцзян) захапілі ў палон начальніка мундэрскага войска, 3.000 кітайскіх салдат, і расійскага белагвардзейца-палкоўніка і 8 белагвардзейцаў-салдат мундэрскае аміі.

Умацаванне гандлёвых сувязяў між СССР і Нямеччынай

МАСКВА, 4. Двухгадовы вопыт савецка-нямечкага гандлёвага дагавору, утворанага ў 1925 годзе, дазваляе зрабіць рад вывадаў, якія паказваюць на магчымасць далейшага пашырэння гандлёвых уззаемаадносін паміж СССР і Нямеччынай. Нямечкі ўрад прапанаваў савецкаму ўраду супольна разгледзець вынікі застасавання дагавору 1925 году і вызначыць мерапрыемствы, пажаданыя і прыемлемыя для абод-

вых бакоў і накіраваныя на далейшае пашырэнне таваразвароту паміж абедзьвюма краінамі. Урад СССР згадуўся з прапановаю нямецкага ўраду і з гэтай мэтай дэлегае ў Берлін члена калегіі Н. К. замежнага і ўн транснага гандлю СССР т. Шлейфэра і начальніка дагаворна-прававой управы Наркамгандлю СССР т. Ка, фма-на.

Румынія мяняе гаспадара

ПАРЫЖ, 4. Агенцтва „Гавас“ паведамляе, што учора адбылося снітаньне Тытулеску в Брыянам. Гутарка Тытулеску в Брыянам закрунула ўсе актуальныя праблемы Цэнтральнай Эўропы. Тытулеску аввабіў Брыяна са зместам сваіх перагавораў в Мусаліні. У гутарцы з супрацоўнікамі газэт Тытулеску аввабіў, што ён «у вышэйшай ступе-

неві задаволены сваёю гутаркаю в Брыянам». «Мы в Брыянам,—аввабіў Тытулеску,—в дауніх пор прыяцелі і прывыклі разумець адзін другога в паўслова. Таму, авраўмеда, мы да сцягулі згоды па ўсіх пытаннях». Сёння Тытулеску сустранецца в Пуанкаре. Прадугледжваюцца пельны сніткі в Тытулеску в Брыянам.

Двудушная зьява Саймона

ЛЕНДАН, 4. Старшыня камісіі па пераглядзе парламанцкіх рэформ у Індыі Джон Саймон па прыездзе ў Бамбэй апублікаваў у друку заяву, у якой гаворыцца: „Мы маем наданне зрабіць усё магчымае для паспяховага вырашэння задачы, якая стаіць перад намі. Гэта задача затrudнена тым,

што ў сучасны момант у некаторых колах шырока распаўсюджана непаразуменне наконт сапраўднай мэты камісіі і мэтадаў яе работы. Мы іяркуем у шырокай меры выкарыстаць усё даступныя для нас магчымасці абмену думкамі з прадстаўнікамі індыйскага насельніцтва“.

Начное радыё

Предвыборчыя рэпрэсіі Пільсудскага

АРЫШТ выбарчага камітэту Грамады

ВАРШАВА, 6. У Вільні ноччу з суботы на нядзелю арыштаваны выбарчы камітэт беларускай Грамады. „Глоас Правды“ падрыхтоўвае грамадскую думку, каб закасаваць сьлісы, у якіх лічацца прозьвішчы арыштаваных дэпутатаў.

Лёс сьпісу рабоча-селянскага адзінства

ВАРШАВА, 6. Затым, што ўрадавая выбарчая камісія мае права разгледзець зааказваць акруговыя сьлісы да 11-га лютага, то ў рабочых колах лічаць магчымым, што акруговыя сьлісы рабоча-селянскага адзінства могуць быць зааказаваны. Калі гэта здарыцца, то дзяржаўна сьлісы рабоча-селянскага адзінства, які ўжо зацьверджаны, ня будзе мець практычнага значэння.

У Рурэ 20 тыс. беспрацоўных—без дапамогі

БЭРЛІН, 6. Па распараджэнні старшыні дзяржаўнага бюро на-срэдніцтва па найме рабочых і страхаванні беспрацоўных, некаліфікаваным рабочым і рабочым, якія часта мяняюць род свайей працы, спыненя выдача дапамогі па беспрацоўі. У выніку ў Рурскай вобласці будць пазбаўлены дапамогі 20.000 беспрацоўных. Камфракцыя унесла з гэтак прычыны ў рэйхстаг запытаньне, у якім патрабуе анулявання паказанага распараджэння.

„ГАЛГОФА ДЛЯ ЛІТВЫ“

Пераможныя вокалі афіцыйнага літоўскага друку наоант апошніе востановы Лігі Нацый адносна польска-літоўскага канфлікту змяніліся досыць мінорнымі мадэдыямі. Нават крыклівыя арганізацыяналісты „Летувіс“ і той, ак быццам, авбыў свае сьпелы на адрасе жэўэўскага «пераможцы» Вальдэмара, гэтага «непераможцага чэмпіёна дыалектыкі». Хваленая перамога Вальдэмара ў Жэнаве авярнулася ў блэф, як толькі літоўскі ўрад прымушаны быў даць адказ на аст польскага міністра Залескага, прывезены ў Коуна спецыяльным кур'ерам Адамам Тарноўскім. У лісьце прапанавалася прыступіць 31-га студзеня ў Рыэо для перагавораў аб пагранічных, пантона-за-леграфічных і чыгуначных зносінах

Зварэ ўжо трудна прадставіць справу ў такім сьвятле, быццам ухааленая ў Жэнаве фармула, у якой гаворыцца, што рэвалюцыя «не закрывае пытанні, адносна якіх абодве ўрады ямаюць розныя пункты погляду», авыдзена перамога Вальдэмара. Афіцыйная «Летувіс» у артыкуле пад загалоўкам «Літві міру», які авыліўся напяралды адказу літоўскага ўраду на польскую ноту, прымушана была прызнаць, што Польшча робіць

спробу прымусіць Літву наўкольным шляхам адмовіцца ад Вільні, бо польскія «скромныя» прапановы працугледжваюць рад дагавораў, якія дагычаць у першую чаргу пытаньня граніц. Між тым,—аввабіла «Летувіс»—у польскія прапановах гэтае пытаньне зусім не закрываецца, чым палкі даюць аразумець, што яны лічаць канчатковаю граніцаю існуючую дэмаркацыйную лінію. Калі б Літва, сорамадзіва авантае газэта,—прыняла польскія прапановы, дык яна тым самым пацьвердзіла б гэты пункт погляду Польшчы і такім чынам пачаўся адмовілася б ад Вільні. А Залескі, авышоўшы ў сваім лісьце пытаньне аб Вільні, дзейнічаў, прытрымліваючыся дакладнага сэнсу ухааленнай у Жэнаве са згоды Вальдэмара са фармулы. І аввінавачанні на адрасе Польшчы, авказаныя ў адказе Вальдэмара, што Залескі не дакладна перадаў у сваім лісьце сказанае ім у Жэнаве і што ён ня выкапаў узяты на сьве абавязна цельстваў (высланыя з ілоніччым да гэтых часоў не атрымаў магчымасці вырнуцца, літоўская эмігранцкая «армія» на чале в Пачкайцісам не авідавала) — ня ў стане авыяць гэты факт. Вясучутая ж Вальдэмарсам контр-пра-

панова—уключыць у парадак дня будучых перагавораў пытаньне аб звароце страт, зьвязаных в налётам Жэлігоўскага ў Вільню,—толькі пагаршае становішча Літвы. Яе правільна авазначыць орган вярэйнікаў «Летувос Жыніюс», Вальдэмаре, авшоўваючы гэтае патрабаваньне, авоздаць відлівае пытаньне да звароту страт і тым самым авмаўляюцца ад пастаноўкі прынцыповага п'даньяня аб прывалжэнасці Вільні.

Аказ Вальдэмара авяліўшы, у якое авывыхаднае становішча паставіла Літву жэўэўскія ухаала. Адмовіцца ад перагавораў Літва ня мае права. Не паставіць пытаньня аб Вільні літоўскі ўрад баіцца, бо Віленскае пытаньне ня раз служыла магілаю для тых літоўскіх рабіятаў, якія сціліны былі на кампрамісы. Ня дарам «Летувос Жыніюс» авазвала жэўэўскую пастанову «галгофай для Літвы».

Крытычнае становішча Літвы пагаршаецца яшчэ тым, што фашысцкі ўрад дзейнічае і авялава; што ён ня мае апору ў шырокіх масах. Пры ранейшых урдах, у крытычныя для Літвы моманты, у краіне аввабіваўся моцны рух супроць уступак у віленскім пытаньні. Масы авходзілі на вуліцы і ў авыліскіх мітынгах і да авыліскіх зааказлі

аб свайей няўхіальнай волі стаць на абарону Вільні. На сцэну авыступалі і сойты, які ў такіх выдках аднадушна падтрымлівалі ўрад. Усё гэта раб'ла ўражана і на граніцаю, і нярэка рабочыя іншых краін аввабілі свай годзе у абароне слабой Літвы супроць імперыялістычнай Польшчы. Зараз фашысцкая диктатура аварнула Літву ў могілкі. Народныя масы маўчаць. Сёму авдушны. Спрод націтычых партый разарод. Няма авадулінасці ў авступленнях партыйных лідэраў на авіленскім пытаньні. А лідэр сацыял-дэмакратыі Кайрыс даў прадстаўніку «П'АТ» Орлегу інтэрв'ю, якое авват ялье волю на мані Польшчы. Кайрыс аввабіў, што па віленскім пытаньні належал б авладзець п'абіецыт, а згода в Польшчаю магчыма і незалежна ад стацовішча віленскага пытаньня.

Як урадавы, так і авазыцыйны друк авылі п'асамістычна адносіцца да надыходзячых польска-літоўскіх перагавораў.

Дзіцейшае развіццё польска-літоўскіх адносін авыкідае ў Літве сур'езную трывогу. Жэўэўская пастанова аваставіла Польшчу ў больш спыраючыя умовы і сапраўды авыдзена «галгофай для Літвы».

А. Літоўцаў.

Таварышы, усе гэтыя «створы» прасякнулі нашымі страхам перад рэвалюцыяй, нашымі імкненням захаваць свой куточак, сваю канарэжку і свае занавескі на вокнах. Вось чым прасякнуты і Жунавы і Суханавы. Калі стаць на які-небудзь з гэтых пунктаў гледжання, дык гэта азначала б адмовіцца ад сацыялістычнай рэвалюцыі наогул. Мы ня сталі на гэтых шлях, які ааджае нашу краіну на сотні гадоў пакуты пры капіталізме без усялякіх перспектыв рэвалюцыйнае перабудовы. Мы ня сталі на гэтых шлях, які п'яўхільна асудзіў-бы нашу краіну на лёс быць аграрным hinterland'ам для перадавых капіталістычных краін. Мы не маглі стаць на гэтых шлях і таму, што ён азначаў-бы ня толькі нашыя нашыя краіны, але і пры гэце, пагібельна ўсёго далейшага развіцця чалавечага грамадства.

Падам словы Уладзімера Ільіча, якімі ён адказаў Суханаву, многім з вас вядомаму, некалі досыць далі навітану публіцысцтву, некалі пазнаваліся. Уладзімер Ільіч адказаў так: «Для стварэння сацыялізму, кажаце вы, патрэбна цывілізацыя, але чаму мы ня можам стварыць спачатку такіх прадназначаных цывілізацый, як выгнаць намешчыкаў, выгнаць капіталістычных, а потым пачаць пасювацца да сацыялізму». Гэта пастаюка Уладзімера Ільіча застаецца асноўнай і рашаючай і для сучаснага моманту. Мы ў нашых умовах, у нашай асталой краіне павінны былі перш за ўсё стварыць такія прадназначаныя цывілізацыі, як выгнаць намешчыкаў, як выгнаць іх чужадае верхавіні з графам Чэпскім і іх падобнымі пачале, якія зьядзілі тых магчымастьці, што меліся для культурнай рэвалюцыі. якія праівадзілі ў Парыжы, Маскве і Варшаве тое, што павінна было стварыць культурны магчымастьці для Беларускага народу.

Гэта зьвязана і ёсць першая і асноўная прадназначка культурнае рэвалюцыі, гэта і ёсць першая рашаючая прадназначка ўдзельных шырокіх мас на больш высокі ўзровень культурнасьці і цывілізацыі. Другая прадназначка заключалася ў тым, што ўзьяліцае саміх шырокіх мас на больш высокі ўзровень культуры і цывілізацыі мела зрабіць іншэ, як арганізуючы гэтыя самыя масы. І ня праба было стварыць нацыянальную палітычную арганізацыю саміх шырокіх мас рабочае класу і сялянства для таго, каб зьявіць экспэліатарскую верхавіну ў Кастрычнікаў рэвалюцыю. Нам патрэбна гэта магучая і моцная палітычная арганізацыя саміх шырокіх мас і для таго, каб перамагчы нашу эканамічную адсталасць. Нам патрэбна

існуючы поспехі настолькі значныя, што мы можам ужо, побач з важнейшымі рашаючымі задачамі ў галіне эканамічнага будаўніцтва, на ўсё горла крычаць аб неабходнасьці пастаюўкі востра і рэзка пытаньня аб культурнай рэвалюцыі.

Я, таварышы, разначу вам на тры ступені, на якія ўдзямаецца культура ў нашай краіне. Было б надзвычайна шкодна, над вычэйнае пельяспечна для нашага далейшага развіцця, калі б прадаўнікі асьветы не зразумелі гэтых шляхоў нашага развіцця. Мы павінны былі арганізаваць перш за ўсё самы шырокія масы, зьявіць экспэліатарскую верхавіну, арганізавацца па-новаму, на асновах сацыялістычнага ладу, для перамогі нашай эканамічнай адсталасці, для таго, каб перамагчы гэту адсталасць, адначасова ставіць пытаньне аб культурнай рэвалюцыі, аб культурнай пабудове нашай краіны; для таго, каб дагнаць іншыя народы, якія значна выперадзілі нас.

Адгэтуль—вільізае значэньне нашай палітычнай арганізацыі, з аднаго боку, а з другога—важнейшая важнасць нашай палітычнай і грамадзкай работы. Адгэтуль, таварышы, зразумела і тое вільізае значэньне, якое адыгрывае ў справе культурнай рэвалюцыі тая грамадзкая работа, якую вядуць нашы педагогі ў шырокіх масах. Пытаньне аб грамадзкай рабоце педагогаў у свой час было пастаўлена нам ня проста, як пытаньне аб выгуваньні, аб выкарыстаньні таго ці іншага педагога-актывіста. Гэта пытаньне было пастаўлена нам, як самая шырокая палітычная праблема уягваньня ўсёх інтэлігентскіх кадраў нашай краіны ў справу палітычнай палітычнага і культурнага ўзроўню шырокіх мас. І на гэту задачу, яе на важнейшую задачу, праба так глядзець і сьвьяня. Уцягваньне самых шырокіх мас настаўнікаў, аграномаў, меляратараў, каморнікаў, доктарскага персаналу і інш. у грамадзкую работу на абслугоўваньні мас, на прапагандае культуры і цывілі апы і масах, на ажываньні векавых забавонаў—гэта важнейшая палітычная задача, якая вырашаецца нам і я павінны сказаць, што яна вырашаецца рэвалюцыя зьявіць тэзіс, на што можна глядзець тэзіс зьявіць, сацыялізм ня ёсць нішта тэжэ, што даецца ў рукі ў гатовым візе, у закончанай форме. Сацыялізм можна заваяваць толькі ў крывавай, цяжкай і ўпартай барацьбе. Толькі празодзічы праз бруд і нічыстоты, іграмагачы ўсё гэта, можна дайсьці да поўнага сацыялістычнага грамадства. Гэта аддача перад намі стаць. Мы ад нашай някультурнасьці, дзяскасьці, ачытчаным павінным пазбаўліцца, павінны выравацца ў дыжэй барацьбе. Многім з нас пры

жываньне забавонаў, нашай дзяскасьці, нашай адсталасці, нашай малакультурнасьці зьявіцца адной з важнейшых задач. Гэта такая задача, пры вырашэньні якое можна прылажыць сваю руку і сваю сілу кожны. Тут ніхто ня можа сказаць: я слабы, я хворы і не магу

зрыць у пераважачэньні таго, што адбылося. Мне аддаецца, што ўражэньне чалавека, які 50 год пражыў пры адным ладзе, а потым дзяскаць год пры другім, уражэньне такога чалавека, пры параўнаньні гэтых дзяскаў сыстэм у галіне культурных зьмен, зьявіцца надзвычайна каштоўным і паказальным.

Трэба кожнаму зразумець, што ўсё гэтыя зьмены да дельнага і пастаюўка самой праблемы культурнага будаўніцтва стала магчыма толькі на аснове Кастрычнікавае рэвалюцыі. Ня трэба нам шукаць гісторыю нашага культурнага ўдзельна ў эпосе Стэфана Баторыя, як гэта робіць адна кніга, выданая ВДУ (ды ачыт прысьвечаная Х-гозьля Кастрычніка). Ня трэба шукаць гісторыю развіцця нашай Беларускай культуры ў Іезуіцкай акадэміі, якая была створана 400 год таму назад, як гэта некаторыя прабуць рабіць. Ня ў гэтым справе Іезуіцкая акадэмія, або Іезуіцкая калегія XVI веку была створана для арганізацыі прыгнечаньня шырокіх мас працоўных, а зусім не для ўдзельна культуры гэтых мас. Іезуіцкія школы ў Вільні былі створаны для таго, каб стварыць культурны кадр прыгнечальнікаў, для таго каб стварыць культуру (па сярэднявекі) кадр, які па магчымасьці больш выцясняў-бы соваў з працоўных мас Беларусі для рымскага папы і ўсёх яго сьвьятых і духоўных прыхільнікаў. Ня тут знаходзіцца пачатак вытока культурнага ўдзельна. У Кастрычнікавую рэвалюцыю якраз зьявіць усе тых вучонья з Іезуіцкае акадэміі і ліцаў, зьявіць тая актывітарская зграя, якая была створана мінулай культурай, якая мела ў дзяскаці разоў больш ведаў у галіне прыроды і культурных навикаў, чым мы. Зьявіць гэтай верхавіні дало нам магчымастьці шырока паставіць пытаньне аб культурнай рэвалюцыі, і таму, які, чу досыць рызкоўным той факт—што некаторыя вельмі вучоныя людзі пачынаюць свае прысьвечаньні Кастрычнікавай рэвалюцыі і нашай культуры са... «Стэфана Баторыя».

Таварышы, сацыялізм не абраз, які можна павесіць у кутку і на які трэба маліцца, сацыялізм ня ёсць нішта такога, на што можна глядзець тэзіс зьявіць, сацыялізм ня ёсць нішта тэжэ, што даецца ў рукі ў гатовым візе, у закончанай форме. Сацыялізм можна заваяваць толькі ў крывавай, цяжкай і ўпартай барацьбе. Толькі празодзічы праз бруд і нічыстоты, іграмагачы ўсё гэта, можна дайсьці да поўнага сацыялістычнага грамадства. Гэта аддача перад намі стаць. Мы ад нашай някультурнасьці, дзяскасьці, ачытчаным павінным пазбаўліцца, павінны выравацца ў дыжэй барацьбе. Многім з нас пры

жываньне забавонаў, нашай дзяскасьці, нашай адсталасці, нашай малакультурнасьці зьявіцца адной з важнейшых задач. Гэта такая задача, пры вырашэньні якое можна прылажыць сваю руку і сваю сілу кожны. Тут ніхто ня можа сказаць: я слабы, я хворы і не магу

гэта ў той-жа самы час патрабуе, каб з усёй сілай было пастаўлена пытаньне аб падняцьці культурнага ўзроўню і ўкараненьні тэхнікі і агрыкультурных ведаў у гущу масы, дзяска ўсё зьявіцца арганізатарам новага ладу, якая ўсё ўздэжынічае на прыроху для таго, каб стварыць новыя матар'яльныя ўмовы ў нашай гаспадарцы, і якая разам з тым, усвядамляе новыя культурныя навикі. Індустрыялізацыя—ёсць сынонім перабудовы ўсёа народнае гаспадаркі на новы лад, сьвьяном ўзьяніцця самых шырокіх мас на большую ступень добрабыту, сынонім таго, што мы перастаем быць крэйнаў адстаў і захудалым, што мы развіаемся з перадавымі эўрапейскімі краінамі. Індустрыялізацыя азначае культурную рэвалюцыю ва ўсёй краіне.

Гэта задача вільізае найбольш культурнай важнасці. XV-ты зьезд нашай партыі сказаў, што гэту задачу—гэтым самым шырокіх мас для вырашэньня нашых эканамічных задач—нам неабходна зараз паставіць, як адну з важнейшых задач, што для вывучэньня апошніх дзяскаў у галіне тэхнікі мы не павінны шкадаваць ні сродкаў, ні людзей. Калі мы эканоміла, цілікі высокі культурныя пляны ажыцвяліць ня зможам. Прадстаўці, такім чынам, развіваць індустрыялізацыю краіны, адыраваць адусюль, што можна, для таго, каб вырашыць гэту важнейшую задачу.

І гаварыў ужо аб сапараваньні сьвьянства, зьявічаў, што толькі гэты шлях ёсць адзіны для сялян, шлях блэ мус і пакуты, без разьяжэньня сьвьянства гаспадарак, без пакутнай пралетарызацыі і абліценьня сьвьян. Мы былі-б апошнімі дурнямі, калі-б сказаці, што сьвьянства гаспадаркі павінны заставацца такімі-ж распыленымі на векі вечныя. Мы не стаім на тым пункце гледжання, што можна кансерваваць прадаць ўсёкія забавоны, нашу саху, аб якой зараз так многа гавораць. Мы рашуча супроць таго, каб нашаму сьвьянству пасювацца праз аб'ядненьне, праз тых шляхі, якія былі яму шырока адкрыты пры імпэрыялістычнай гаспадарцы г. зь. палітызацыя сьвьянства гаспадарак у бок кулака, у бок галечы. Мы павінны знайсці для сьвьянства шлях да сацыялізму, шлях да буйной гаспадаркі, пастаўленай на апошнім сьвьян тэхнікі. Гэты шлях—кааперацыя, і ён патрабуе культурнай рэвалюцыі.

Вачыцца, таварышы, калі мы так ставім задачу аб культурнай рэвалюцыі, мы павінны сказаць, што культурнай рэвалюцыя ёсць—устаўна чэстэ адна з аднаў сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне. У вырашэньні гэтай праблемы сацыялізму вырашэньня і прадаўніцтва гаспадаркі

І там павінны быць сказаць, што перш за ўсё пытаньне культурнай рэвалюцыі ёсць пытаньне ўдзельна сьвьянства масы, што гэта ёсць перш за ўсё пытаньне сьвьянства. Мы зможам падняць узровень нашае сьвьянства гаспадаркі, калі мы інакш арганізуем нашы сьвьянства гаспадаркі—больш культурна. Я падаў тады два прыклады. Адзін прыклад з мясам. Мы—краіна, у якой жыўлягадоўля адыгрывае буйнейшую ролю, павінны зараз канстатаваць, што наша сьвьянства надзвычайна дрэньнае якасьці, што нашы пляны на зьмену пароды жыўлягадоўля разлічаны на вельмі доўгія тэрміны.

Я падаў другі прыклад—аб ільняводстве. Я павінны быць каастатаваць той факт, што мы, вытвараючы ў цэлым радзе раёнаў значную колькасць ільня, для таго, каб даць магчымастьці Віцебскай фабрыцы «Дзьвіна» вырабляць палатно, павінны прывозіць лён для палешаньня асартыменту з Пскоўскае акругі і зьмешчаць яго з беларускім для таго, каб палешчыць якасьць прадукцыі. Простая задача, элемэнтарная задача, але вырашэньне яе такіх простых задач прыводзіць да вырашэньня пытаньня аб абліценьні жыцьцява а ўзроўню горада з вёскай. Так вырашаецца пытаньне аб культурным уздыме шырокіх мас.

Праблема культурнай рэвалюцыі ёсць перш за ўсё праблема сьвьянства, праблема нашага адсталлага, малакультурнага сьвьянства. Для таго, каб нацягнуць гэтых адсталых малакультурных сьвьян, патрэбна перш за ўсё стварыць умовы для таго, каб элемэнтарная кніга і брашура дыйшлі да самых шырокіх мас сьвьянства: гэта вырашае пытаньне, а ці што-небудзь іншае. Яе у нас абстаіць справа ў гэтых адносінах? Мы павінны сказаць, што ў нас справа ліквідацыі няписьменнасьці сярод дарослага насельніцтва вельмі кепска пастаўлена. У нас ёсць т-ва «Прэч няписьменнасьці». Я пытаю на вашым слоўзе, што робіць гэта стварыць? Памоўму, яно наладвае тую вавёрку, якая круцца ў коле і думае, што яна справу робіць. Аб усялякай рабоце мы можам меркаваць на яе выніках. А вынікі работы таварыства «Прэч няписьменнасьці»—мізэрныя. Тут мае месца пэўны варты, што, моў, дарослых ня варты навуцаць, чалавек вырастае няписьменным, няхай ужо такім і памрэ. Таварышы, гэта «створы» на выміраньне дарослага насельніцтва павінна быць адкінута (сьмэх). Мы з вамі ня хочам паміраць і дулаць, што сотні тысяч людзей за гэтай сьвьян тэксам ня хочудь паміраць. Пляну на

жыцьце фундамант гэтай культуры? Ён ляжыць у тым сьвьянстве, які сьвьянства няписьменным, але які павінны стаць пісьменным іе-бы там ні было. Мы павінны стварыць умовы, каб ён чытаў газэты і кнігі, калі не ў бягучым годзе, дык, прынамсі, у будучым годзе. Трэба пакласьці вільізае сьвьянства для гэтага, і тады мы праблему вырашым. Іншага выхаду няма. За гэтай і элемэнтарнай брашуры пойдзе сур'ёзная брашура на надзельную палітычную тэму, а за ёю пойдзе мастацкая літаратура і навука на мове самых шырокіх мас. Сярод тых пластоў, якія атрымаюць добрую асьвету ў школах будзе адварты працэс—ад мастацкай літаратуры да палітычнай брашуры. Вось, таварышы, тая праблема, якую я назваў, згодна рэвалюцыі XV зьезду, праблемай зьявіць разрыв паміж горадамі і вёскамі. Яна павінна быць вырашана і ў галіне эканамічнай і ў галіне культурнай, гэта задача разлічана на доўгі перыяд і патрабуе для яе вырашэньня ўдзельна кожнага з нас сьвьян.

Другая праблема—праблема перавыкаваньня нашых кадраў. Кадр нашых працаўнікоў мае ўсе пельяспечнае мінулага: малую імпэлітывнасьць, пасюнасьць. А мы гаворым, што нам патрэбны тып новага чалавека, нам патрэбны тып «амерыканскіх золаташукальнікаў», тып тых людзей, якія ідуць, рызкуючы ўсім для таго, каб дабіцца мэты. Нам гэты тып людзей за раз патрэбны: людзей дзельных і энэргічных. Нам трэба гэта зрабіць шляхам перавыкаваньня нашых кадраў, шляхам уцягненьня ў актывную работу новых мас пралетарыяты і бяднейшых сьвьян, гэтым вырашаецца і задача аб бюракратызме.

Бюракратызм—гэта агідная бялячка нашага мінулага. Ён ня можа быць зьнішчана толькі механічнымі мерамі, бо гэта ёсць рэшткі нашай някультурнасьці, нашай адсталасці. Культурная работа, уцягненьне людзей не пельяспечнае мадэляе, праішоўшага нашу школу, вырашэньне ў гады Кастрычнікавае рэвалюцыі, які зьявіцца больш гібкім, чым старыя чыноўнікі, уцягненьне нашых рабочага, які раўме і ведае патрэбы сваёй клясы, уцягненьне вясковага бедняка на больш высокі культурны ўзровень—вырашэньне гэту задачу. Мы карыстаемца ў цэлым радзе галін нашае гаспадаркае работы кадрам, створаным пры парызьме, створаным зусім для іншае мэты, які нашы клясавыя палітыку ў адносінах да сьвьянства зьявіць ня можа.

Возьмем, напрыклад, нашу дзясканую справу. На каго мы там ані

на ўсёх бач выключэньня грэх. Што мы часта бачым? Мы бачым таялі малаўнак, што нават будыны вельмі адзасныя працаўнікі, якія выконваюць пэўную культурна-палітычную работу, ня чытаюць і ня ведаюць таго, што ў іх галіне зраблена, хоць-бы ў Саюзе Савьёна. Гэта нікуды ня варты. Зразумела, у гэтай справе перах нам стаць будыны перашкоды, але для таго, каб рабіць справу, нам трэба гэтыя перашкоды перамагчы.

Апошняя праблема—аб ролі нашых інтэлігентскіх кадраў. Пытаньне гэта пастаўлена XV зьездам востра. Агульная роля інтэлігентскіх не падлягае ніякаму сумненьню, а ў перыяд культурнага ўдзельна і культурнай рэвалюцыі гэта роля вырасла. Неабходна зараз паставіць задачу аб пельяспечаньні агульнай актывнасьці шырокіх мас савьёнае інтэлігенцыі. Трэба, каб савьёнае інтэлігенцыя гэту задачу вырашыла: ні адна з тых задач, аб якіх я гаварыў, ня можа быць вырашана адзімі дзяржаўнымі арганізмамі, усе гэтыя задачы патрабуюць самага шырокага ўдзельна ўсёх тых сіл, якія на-сучаснаму, пельяспечнае перабудовы нашае краіны, хочудь працаваць на добрабыт і шась краіны, ня добрабыт шырокіх працоўных мас. Толькі гэтым шляхам можна ісьці да сацыялізму, уські іншы шлях, уськае а хільне ах гэтай шляху было-б вільізае рэвалюцыя. Мы павінны удараць па масах, было-б нашым адступленьнем назад. Іно магу зараз спыніцца на якой-небудзь праграме. Зазначу хоць-бы на такую сферу дзяскасьці, як барацьба за пісьменнасьць мас, за кнігу масам, за тэхніку масам, як барацьба за элемэнтарнасьць культурнае назькі, як барацьба супроць дзяскасьці ў адносінах чалавека да чалавэка. Гэта ўжэ цэлы рах праблем, цэлы рах вузлоў, якія трэба раўяціць. Трэба перабудаваць быт, пельяспечна барацьбу супроць невуцтва, супроць п'янасьтва, супроць бруды, нячыстаты—гэта буйнейшыя задачы, якая перамагчы намі стаць, праз якую да сацыялізму вельна пераскочыць.

Павінны яшчэ зазначыць у гэтай сувязі на ролю такіх арганізацый, як камсамох, жаночыя аб'яднаньні і г. д. Гэтымі дзяска і прадаўніцтва некалькі дзяскаў газэтных нумароў і зьявіць гэтай нячужава дробнай рабоце, якая ў гэтых адносінах ідзе, як модалы зьявіцца правільным элемэнтарным вестак у вёску: арганізацыя пельяспечна пельяспечна і г. д., які модалы пельяспечна вёску, як для зьявіць

ЯК ПРАХОДЗЯЦЬ ЗАГАТОЎКІ Ў БССР

Меншчына

Заданьне выканае

За першыя 30 дзён кампаніі, г. зн. з 1 па 30 студзеня, мы маем наступныя вынікі па снажывецкай кааперацыі.

Загатоўлена збожжавых прадуктаў (жыта, пшаніца, авёс і інш) 746 тон, што складае 37,5 проц. агульнага заданьня на студзень — сакавік. Розных відаў экспартнага сыру загатоўлена больш, чым на 73.000 р., што складае 62,7 проц. заданьня скурсырцу больш, як на 11.000 руб., або 16,2 проц. заданьня і ільвінога сям'я—53,5 тон, або 11,8 проц. заданьня.

Павялічаны ўзасаў паступіла ад нашчыкаў 42.500 руб., або 50,1 проц. агульнага заданьня на зборны паў у студзень—сакавік.

Работа на зборы паў і на загатоўках цыпер у цэнтры разгары. Сялянскі кааперацыйны актыў вельмі добра выконвае ўскладзеныя на яго задачы. Асабліва добрыя вынікі дае падворны абод:

— «Сяляне ахвотна папаўняюць свае паі», «Сяляне здаюць лішкі ў кааперацыю», — тады весткі паступаюць ад цэлага раду раёнаў.

Аднак, вядома, работа яшчэ наперадзе! Тэмі работы павінен быць ўзаоцнен.

Тры а зрабіць усё магчымае, каб павялічыць селяніну задачу прадуктаў у кааперацыю. Яшчэ больш наблізіцца да сялянскага двара — та і абавязак камітэта кааператара-актывістага.

Некаторым раёнам трэба падцягнуцца. У той час, як Узьдзенскі, Смалавіцкі, Пухавіцкі і Бойдаваўскія раёны з кожным днём узмацняюць тэмп загатоўчай дзейнасці, некаторыя раёны — Самавалавіцкі, Чэрвенскі, Лайскі, Астрашынца-Гараліцкі адстаюць ад агульнага тэмпу.

Трэба падвоіць і п'яроіць энэргію кааперацыйнага апарату і інтэлектажу, бо Менская акруга павінна ня толькі выканаць заданьне ў тэрмін, але і зрабіць гэта абавязкова з перавышэньнем.

Цырлін.

ЗА ЗРЫЎ ЗАГІТОВАК — Пад суд

Менскім пракурорам прысуджана да будучай адказнасці кіравніц саўгасу Менскіх, Нейдаваўскага раёну за продаж прымацілам 17220 кілаграм мукі і збожжа.

У Магілёве перадаем пракурору справы аб парушэньні Крэхавічым і Каржаневым прадэнтамі таварыствам загалу аб нывавозе збожжа і аб продажы саўгасам «Дашніўа» масла прыватнікам.

Ход працы на Случчыне

СЛУЦКАЕ. (Уласны кар.). Падвядзены вынікі загатоўак па Случкім раёне за студзень месяц. Загатоўлена ўсяго 27.500 п. збожжа, што ў параўнаньні з мінулым месяцам дае рост на 170 проц.

Усё загатоўка за студзень ішла досыць паспяхова — асобныя арганізацыі, як напрыклад, гарадское снажывецкае таварыства, павялічылі сваю загатоўку супроць сьнежня на 270 проц.

Але ўсё-ж такі, ня глядзячы на гэта, данас заданьне на студзень месяц, выканана толькі на 83 проц. Яшчэ да гэтага часу навіраецца частковы ахвоты і канкурэнцыя паміж загатоўчыкамі, што дрэнна адбіваецца на ходзе загатоўак.

Адначасова пазвоў хлеба сялянамі слаба павялічыўся, што част-

кова тлумачыцца невыстарчальным лічце заво ам прыватараў у аб'ёку. Забеспячэньне вёскі прыватарамі малоецца ў наступным выглядзе: у сьнежні (было завезена прыватараў на 88.296 р., у студзені толькі на 74.666 р., г. зн. павышэньне на 15,4 проц.

Загатоўкі скурсырцу за студзень павялічыліся ў параўнаньні са сьнежнем на 35,2 проц. Загатоўкі экспартнага сыру як першаступенных, так і другарадных відаў далі значны рост за студзень. Трэба адзначыць што да гэтага часу селянскае палатно, выраб якога ў год на Случкім раёне дасягае сумы ў 400 тыс. р., увесь час загатаўлялася прыватнікамі, і толькі за апошні час снажывецкай кааперацыя прыступіла да яго загатоўкі.

Па засьнежаных лагчынах

Нам атая сьнягі за горадам, на ліній чыгункі. Складзецца ён з некалькіх камсамольскіх ячэек.

Мароз няшчы, някучы, аж патраскае, асабліва цыпер, рэанію.

Іскрыцца пераважачым сьнег. З боку каля сьвайго апарату бога фатограф, хоча зьявіць перад боам атрал.

Сабраты, абліжыце чарады на ладзіра выслухалі саваю калячу, пастроіліся. Скрынула дарога і мы наступаем. Першы звод нашой у ваставу. Наш другі ідзе на некаторай адлегласьці.

Утодзім на ўзгорак... — Бягом — каваду камвад — выразна, адрыўста. І мы час ад часу коўлаемся, троху прыгнуўшыся, пухлячкі богчы... Стрэлбы наагатово.

Смыліліся толькі-каля пасалішча, за будынкамі. Камандзір з-за будынкаў выглядае ў бінюка...

Нам зноў наіраваецца лагчынай, што нясецца да некага хутара, а трэці праходзіць праз пасалішча.

Да хутара амаль увесь час дзвіжося падбягаю. На хутары вышлі жыхары.

З хутара апоўлач ішлі, хваляючыся і спыняючыся з хмызьнямі, на поле у сьнезе мы то ішлі павольным крокам, то шпарэ, бягом...

Лагчыны асьнежаны, глыбокі сьнег. Дымаваа завеса... Гэта хамаланды на

шых частак прыкрыла наш падыход да павышчя ворага.

Ужо ня зводам, а адзлешчымі мы пацступаем да ворага.

Пор'ежэй, хваляючыся па кусты і дрэвы ў ё бліжэй і бліжэй да ворага.

— У атаку... З крыкам кінуліся на лес... Стралаціна... Ачухаюцца ўтомлянасць.

І... праз момант, калі ўдзец там і крык, мы — чырвоны і наш вораг — сінія вясела гачанілі каля лесу, расьсеяліся і з сма ам закусаваі...

Ужо вечаваі...

Накіраваліся ў горад. Дарогаю песьні, вяселыя тутаркі. Пршлі толькі вечаваі, а ў горадзе сустракае на вайсковая сьтаварыская часць.

Аб даным похолое камсамольцаў на тактычных завяткі асталіся добрыя ўражэньні. Паўстае пытаньне: — якім похолое, калі бы адбыўся?

Паход адбыўся 5 лютага, яго навадзілі камсамоцкія лядзікі: Болдэжыма-лавецтва і рэвалюцыйны газет, і 1-2 дзёржаўнж друкараў, шкولى фабрыку чыркуроў, шпальорнай фабрыкі, прадакт-ву друкараў і канэртынай фабрыкі.

У похолое ўдзельнічалі больш як 140 камсамольцаў.

Удзельнік.

КУЛЬТУРНЫЯ НАВІНЫ

Новыя матар'ялы аб беларускіх пісьменьніках

Катэдра гісторыі Беларускае літаратуры рэспубліка альбрэнта рукапісных матар'ялаў, якія датычаць беларускіх пісьменьніцаў (аўтаграфічныя творы, лісты, успаміны, фатаграфічныя карткі і інш.)

Усё гэтыя матар'ялы па атрыманьні іх ад прыватных асоб будуць апрацоўвацца і выдавацца.

Катэдра гісторыі Беларускае літаратуры паслава вараг артыкулаў аб Беларускай літаратуры ў літаратурную энцыклапэдыю, якая выдаецца пры камуністычнай акадэміі ў Маскве.

Сацыяльна-эканамічная камісія

Пры дэпартаме ІБК арганізавана сацыяльна-эканамічная камісія, якая распачынае даследаваньне пытаньняў, звязаных з эканамічнай п'рэўіскага насьледаства БССР.

Навуковае выдаьне яўсэктару

Засядаючыя друкаваныя навуковага выдаьня яўсэктару ІБК «Най-Шпрыфт» аб'ёмна да 80-ці друкаваных

10 ГОД ЧЫРВОНОЙ АРМІІ

Прафсаюзы правяраюць баявую падрыхтаванасьць

3-га лютага ў кватэрадзе ЦСПСБ адбылася нарада, на якой прэзяторыі цэнтральнымі праўленьнем саюзу былі зробленыя даклады аб праводзімай падрыхтоўчай працы сьвяткаваньня 10-годзьдзя Чырвонай арміі.

Цэнтральным праўленьнем саюзу чыгуначнікаў арганізавана п'радастоваа камісія пры Вучкграфсаюзе па падрыхтоўцы сьвяткаваньня 10-годзьдзя Чырвонай арміі.

Школай фабрыку чыгуначнікаў вырабляюцца шахматыныя стамы ў падарункі чырвонаармійцам да дня сьвяткаваньня. Выдзелены партызаны і актыўныя удзельнікі грамадзянскай вайны ў колькасці 20 чалавек, якія ў дзень сьвяткаваньня дадуць чырвонаармійцам п'ямы і падарункі. Пастаўлена таксама п'радастоваа прывітаньня лісты ўсім прывітаньнікам-чыгуначнікам, якія знаходзяцца ў Чырвонай арміі.

23-га лютага чыгуначнікі дойдучы ў госьці ў падшэфнае часць.

Цэнтральным праўленьнем будаўнічой арганізацыі камісія па падрыхтоўцы да сьвяткаваньня ў вядомых аймаках і пры цэнтральным праўленьні. Устаўлена сувязь з падшэфнымі часткамі, з якімі ўгоднемі плян сьвяткаваньня. Праводзіцца ўжо п'радастоваа рабочымі калармаў і чырвонаармійцаў на прадпрыемствах. У дні сьвяткаваньня с'авам будучы арганізацыя гульні ў сады «Прафінтэры» сумесна з падшэфным М-скім палком.

Цэнтральным праўленьнем саюзу саведнікі і гандлёвыя алукачкі незалежна цэснае сувязь з падшэфным М-скім капапалком, з якім будзе праводзена сумеснае сьвяткаваньне 10-а гадавіны Чырвонае арміі.

КУЛЬТУРЫ НАСЕНЬНЯ В ВЕКУ

На прыгаў двух апошніх год на срэдкі Беларжымую архэалягічная камісія ІБК яля раскопкі гарадзішча каля саўхозу Банцараўшчына пад Менскам.

Гэта першае па абшарах Меншчыны гарадзішча, якое дасьледваа навукова. У часе раскопак, якімі кіраваў С. А. Дубінін, выяўлены культуры насеньня прыблізна VI—VII веку нашай эры.

Асабліва цікавае сьведчэньне знаходка выяўляюцца гліняныя пасудзіны, у якой захаваліся многа зерніт розных гатункаў расьлін. Усё гэта зьяўляецца магчыма рэшткамі хвапрых прынашэньняў, якія р'абіліся на гарадзішчэ у часе гатляства.

Цікала адначасна, што надзейліная знаходка выяўленых зерніт не в месца ў мінулым годзе ў гат' адначасна калі вёскі Гаралішча, Самавалавіцкага раёну.

З прычыны асабліваа навуковага значэньня знаходка з Банцараўскага гарадзішча навадзіла для вывучэньня ў ўсё вядомы інстытут прыкладной батанікі і новых культур.

«СПОРТ»

Випуск 1941 г. — Минск

Уся вёска шапчыцы падпісалася

Посьпех распаўсюджаньня пазыкі ў гэтай вёсцы тлумачыцца актыўнасьцю настаўніцы т. Алейнікавай

У КОЖНАЙ ХАЦЕ—АБЛІГАЦЫЯ

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). У вёсцы Шапчыцы ўсё 70 двараў набылі аблігацый пазыкі. Усяго на суму 300 р. Рэалізацыя пра-шла пры актыўнай дапамозе

настаўніцы т. Алейнікавай. У вёсцы Грабянёва член праўленьня смалакуранай арцелі Радзённаў за два дні прадаў аблігацый на 200 р.

Капаткевіцкі і Рэчыцкі раёны на апошнім месцы

Калі мы пісалі ў мінулым нумары аб тым, што па нашай акрузе на першым месцы ідзе Каралінскі раён, які прадаў аблігацый на 7095 рублёў, дык мы павінны адзначыць і тых раёны, якія цягнуцца ў хвастыне. Так, Капаткевіцкі раён рэалізаваў пазыкі на 95 р.,

Рэчыцкі—на 122 р. Чаму гэтак? Уся справа заключаецца ў тым, што ў гэтых раёнах няма тэй падрыхтоўкі, тэй раст'ямальнай працы, якую вельмі добра правёў Каралінскі раён. Гэтым адстаючым раёнам трэба падцягнуцца.

Праз голавы буржуазіі

Учора, 6 лютага, прайшло тры галы з дня арганізацыі Беларускага бюро міжнароднай сувязі пры камітэце эспэрантыстаў. За 3 гады Беларускае эспэрантыстаў дасягнулі вялікіх посьпехаў. 7.723 лісты было наслана за граніцу. 7.234 лісты атрыманы Беларускамі эспэрантыстамі ад нашых заграічных сяброў. Беларускае бюро мае сувязь з 297 пунктамі ў 33 краінах зямноў кулі. Карэспандэнтаў, якія рэгулярна ішчуць нам, налічваецца 392.

Значная частка лістоў чужаземных карэспандэнтаў выкарыстоўваецца нашай Беларускай прэсай. За 3 гады 27 п'рыкладных выданьняў змясьцілі 1.398 карэспандэн-

цыяў. Частка лістоў перасылалася ў газэты РСФСР і Украіны, бо п'ража выкарыстаць ўсю масу лістоў у адных Беларусках газэтах і часопісах. Звыш 70 карэспандэнтэй зьмешчана ў насьпенгазэтах Беларускай прапр'ямстваў.

Раней рэдактар швэдзкай газэты пісаў: «Паведамаеце, што за краіна Беларусь, напішэце ці вёсць у ей клубы, прафсаюзы...» За гэтыя 3 гады пр'оцэля ўсяго сьвету, дзякуючы дэійнасьці Беларускага бюро эспэрантыстаў, змаглі падрабляа азнаміцца з нашай рэспублікай, прасякнучы яе інтарэсамі... А гэта значна павялічыла газры нашых сапраўдных сяброў сярод чужаземных рабочых і работніц.

Прывітаньне бюро міжнароднай сувязі

«Братэрскае прывітаньне ў дзень юбілею і наша пажаданьне вам і далей узмацняць братэрскае салідарнасьць пралетарыяў усіх краін з дапамогай эспэранта».

Выканком САТ (сусьв. раб. эсп. саюз адзінага фронту). Парыж. Старшыня Э. ЛАНЦІ. Сакратар ГЛОДА.

СПРАВА „СПЭЦА“ РЫСІНА

Як камсамалец Ліўшыц змагаўся за радыяналізацыю

Праз некалькі дзён у Менскім акруговым судзе пачнецца сьлухаўнем справа б. заадачыка абутковага магазіну МЦРК № 53 Рысіна.

Яшчэ ў кастрычніку мінулага году па старонках камсамольскае газэты «Чырвоная Зямля» зьявіліся матар'ялы аб гэтай п'якалай справе. Камсамалец актывісты Ліўшыц і яго таварыш—камсамалец Аляксэа ванедзіміа Крэм, вышук аб тым, што б. заадачыка абутковым адзіннем краіны МЦРК № 53—Рысіна ў часе сьв'яцэньня там, абылаў талішні на ільшчыка МЦРК і, акрамя таго, прэста браў для сваіх патрэб абутак, па які грошы на п'якаў.

Камсамалец Ліўшыц, які і п'равадзіў аб усёй гэтай гісторыі сьледчым органам.

Калі Рысіна пры гэта стала вядома, ён пачаў на кожным кроку зьявляцца над Ліўшыцам «Шп'ён», «Правакатар» — такімі эпітэтамі ўзв'агароджваў ён сьваёму насьмеліку. А пасля таго, як Рысіна зьявілі з п'якады, ён, сп'якаўшы Ліўшыца ў праўленьні ЦРК, зьявіў яго. Потым, прыд'яваўшы Ліўшыца на сходах, наісье яшчэ некалькі ўдараў. У п'якаў донатор кан татаваў у Ліўшыца разрыў левай ба' абавінай перапонкі.

Як ідзе рэалізацыя

ПОЛАЦК. (Ул. кар.). Сьветамай Бельсельбанку рэалізаваа на 1-га лютага па Полацкай акрузе аблігацый пазыкі сьлянянскай гападарні на суму 7.195 р.

— Менскай канторай БЕЛСЕЛЬБАНКУ на 6-а лютага рэалізаваа аблігацый пазыкі на 430 руб. Большая частка накупіла аблігацый—сьлянота.

— Сьм'ілавічы. (Ул. кар.) На 1-а лютага ў Сьм'ілавіцкім раёне рэалізаваа аблігацый пазыкі сьлянянскай гападарні на суму 300 р.

Ціха і гладка

ЧЭРВЕНЬ. (Уласны кар.). Прышоў час рэалізацыі пазыкі, а ў нас па Граб'іскім сельсавеце яшчэ не выяўлена ніякай падрыхтоўкі. Амаль што ўсё сьляно зусім нічога ня чулі пра пазыку, а тых, хто чуў, то ня ведаюць, куды і па што п'ойдуць сродкі ад пазыкі і куды карысьць яна прынеса. Не праводзіцца ніякай растлумачальнай работы. Сельсавет заправаваў, а актыўнасьці.

На абшарах нашага сельсавету босякі і розныя ўстановы: лясніцтва, сельская гападарня, буйны дравапрацоўчы калектыв, лікуністы, дзьве школы, маэпуіст, тры кааперацыйныя крамы і, нарэшце, ячэйка ЛКСМ.

Сіа імаа і нішто нічога ня робіць. Гультайства—вядзікі вораг, Я закаляю ўсё ўстановы варад-жа неадкладна ўзніца за папулярызацыю пазыкі. Камі ўсё сьляно будучы вольны пра пазыку, тады аблігацыі ня будуць ляжаць у сельсавета.

Івановіч-Ліонін.

На 2.500 руб.

Артмсты В. А. Т. у Маскве т. А. Батурын, які варад выступіа на канцэртах у Менску, —купіў аблігацый пазыкі ўмяцэньня сьлянянскай гападарні на суму 2.500 р.

Чаму няма дэклэдных вестак

МАГІЛЕЎ. (Уласны кар.). Весткі, якія паступаюць з раёнаў, не паказваюць дакладных лічбаў і адпавядаюць суме, фактычна вырачанай па аблігацыю, бо адана толькі невадліка частка ле. Вёсць весткі, штэ напрыклад, Карма распаўсюдзіла аблігацый на 750 руб. Журавічы—па 4.000 руб., з вёсць весткі, якія проста ім супрочаюць.

Баец выконвае свой абавязак

У другой батарэі АБВШ саваніця па распаўсюджаньні пазыкі шырока разп'раўлялася. За 3-5 дзён падісілі прадава аблігацый на 450 руб. Вёсць курсанты, якія падісіліся на 10-15 руб. Большая частка курсантаў у б'ываа ільшчыка. Курсанты 2-й батарэі свой абавязак байца-грамадзянства выконваюць.

Згарэў млын „Чырвоная Зорка“

МАГІЛЕЎ. (Па тэлегр. ад наш. кар.). 6-га лютага ўсім згарэў лепшы і буйнейшы ў акрузе млын «Чырвоная Зорка». Згарэла ўсё абсталяванне. Стрэнты вельмі вялікія. Машынае і лесанільнае аддзяленні здолелі адстаць ад зямлі.

Ня дам і канец

Гэта было 2-га жніўня мінулага году. Герачыя прамовні союда ішоў ішоў апалявалі паслядніх чы наў РКК за позу. Летал і прымушад іх час ад часу апаржыні шыянікі з палой. За-земаі да га, сирчаліся гораца, доказа-валі адін другому, але ніяк не маглі зрыць да згодзі.

7-га верасня адбыся грамадскі суд. Была вынесена пастанова: «пазіцыя за час нявыпраўдзі з разліку асноўнага акладу, асобам, якія выконвалі гэту ра-боту».

— Як жа, мы даг варылі за 100 р., — дэманіра нпнускаючы клубамі дым з роту, — гаварыў загадчык заводу тав. Лі-соўскі — мала чаго мы прагалалі, ну і тэ ж, было, больш я ня дам ні ка-воці.

— Нічога паганяга, — балам скаргу яшчэ ў парадку нап. лгу.

— Але, лавольце, — гораца абараня-рабочыя частка РКК, яны ж працаналі ва працягу паўна месаца, стаіліся і, ія кожучы ўжо аб прыработку, мы ва-лят ім асноўнае пазіці не данці. Вы-ж вылічыце, адлія рабочы атрымлівае 57 руб. 35 коп. у месці. Другі — 53 руб. 19 к. і трыці 38 руб 30 коп. Усяго 148 руб. 84 коп. А вы даціці ім 100 р. Як жа гэта так?

— Нічога паганяга, — балам скаргу яшчэ ў парадку нап. лгу.

Работнікі — бяз клоубаў

З студзеня месьца ў менскім клубе асноу мэсанпрацы мясалаі прадад спы-жэння з прычыны паграма абавду стол-і спыен клубу.

Нозыя фабрыкі і заводы ў Беларусі

Прамфінплан ВСНГБ прачетуі да разлікаду і адмислова-фінасаваіх адлікаў мясновай прамыславо-асці акрыяліко-маў на 1927-28 г. 3-га лютага былі за-пывержаны пляны на Гомельскай, Ба-бруйскай і Лужанскай акрузах.

Зсартныя навіны.

Зсгарт лесу. Белдзяржгандль адпра-дзіў першую партыю зсгартных леса-старычлаў у Данцыг. Пакула што ад-шраблена 9 вагонаў адхвоых дошчак, шрабовых кражаў і інш.

Усебеларускі зьезд спецыялістаў па торфараспрацоўках

У Менску адкрыўся першы ўсе-беларускі зьезд спецыялістаў па торфараспрацоўках, сьліканы Нар-камземам. У працы зьезду пры-маюць удзел і прадстаўнікі ВСНГБ.

«СПОРТ»

Прэзят Волю і — Віцебск
27-га студзеня ноччу ў Віцебск пры-былі тры фізкультурысты. Іно адуу т. т. Равар, Ракіні і Ракіні — рабочыя магазына, якія зрабілі дымны прабог Полянскі — Віцебск.

Таварыства спартыстаў
У спарціўне лютага прадуладжваеця правесці таварыскія спартыўныя па-дзёхы, дзяха і шпін-пону фізкульту-ркіў Менску.

Новы статут Горы-Горцакага нав. таварыства

Акадэмічная рада Інбелкульту за-пывержыла новы статут Горы-Горцакага навуковага таварыства для вывучэння Беларэці, якое працуе ў складзе аддэ-лу прыроды і гаспадаркі.

Фізікультурны вечэр

У суботу, 4-га лютага, у клубе Карла Маркса адбыўся фізкультурны вечар са-ноу металістых, на аскамі свабоды і сла-мі. У праграму вечару ўвайшлі амаль усе віды спорту: пол-вяд рухі, пірамі-ды, павысакананьні на ролнаваіх брусьях, турнік, барацьба, гіры і інш.

— Як жа, мы даг варылі за 100 р., — дэманіра нпнускаючы клубамі дым з роту, — гаварыў загадчык заводу тав. Лі-соўскі — мала чаго мы прагалалі, ну і тэ ж, было, больш я ня дам ні ка-воці.

МЕНСК

ДА ўВАГІ НАШ ІХ РАІ ОРАЎ І ЧЫТАЧОЎ

Для ўзмацнення сувязі нашых раборкаў і чытачоў з рэдакцыяй газеты, «Звяззда» арганізуе вячэрнія дзяжурствы свайго рабселькорэўскага аддзела. Дзяжурствы будуць пра-ходзіць па панядзелках, серадах і пятніцах ад 6-ае да 8 гадз. веча. ў ў памяшканні рэдакцыі газеты «Звяззда» (Савец-кая, 63, 3-і паверх).

Прэзят украінскіх пісьмень-нікаў
5-га лютага ў Менск прыехалі укра-інскія пісьменьнікі члены ўсеукраінска-га аб'яднання пісьменьнікуў «Мала-дзіння» — Місвенка (беларэсты), Момат (пачта) і Бухінеў (гумарысты). Украін-скія госці прымуць удзел у працы ўсе-беларускага зьезду маладзёкоўцаў. У Менску з іх удзелам мя куоць нала-дзіць вечар украінскай назалі.

Амерыканскія статыстыч-ныя машыны

ЦСУ атрымала 4 амерыканскія машы-ны для махнінаты рахункі-статыстыч-ных работ. З іх тры машыны с'істэмы «Мішэра» і адна рахункаводна-пішучы с'істэмы «Бараўс». Машыны ў параўна-ні з ручной працай даюць 40 проц. эканоміі. Так, арытмоматр дае ў дзень 400 пазнаважаніў, а машына — 1000.

Здарэньні

— НАПАД ХУЛІГНАЎ. Почту пт 5 люта а па Чыганаваў вул. група ху-ліганіаў арабіла напад на праходзіўшага ўноунажанага Сольсідымату тав. Даічкоўскага. Стрэлам з развалюру адлія з нападзіўшы Урбалоніў хуліг-на шрабамі. Вязюціца дазаваньне.

Здарэньні

— НАПАД ХУЛІГНАЎ. Почту пт 5 люта а па Чыганаваў вул. група ху-ліганіаў арабіла напад на праходзіўшага ўноунажанага Сольсідымату тав. Даічкоўскага. Стрэлам з развалюру адлія з нападзіўшы Урбалоніў хуліг-на шрабамі. Вязюціца дазаваньне.

Які нам патрэбен кіно-фільм?

(Працяг дыспуту)

У залі шмат новых слухачоў, асабі-та рабочых, і гэту частку слухачоў тав. Рамачук куратка інфармуе, як па-стаўлена пытаньне, асабліва чаго высту-паюць заісаўшыся для ўзводу ў сярэ-ках.

У кіно-вытворчасці маладзё цыфр-ноўым вастод. Прадлетарская грамад-скасць павіна штурхнуць гэту справу ўперад, бо з'ясуі — гэта раг.ас. Мн-ядаўна прэзляцілі аномія спанары-яны вапільнае толькі ва агульчым тамы, у іх не адбылі вапільнае асабіліскаі. Белдзяржкіно треба зьва-радуць на гэта ўвагу.

— Паш дыспут, — кажа тав. Табайвік, — апалядзена заключым пасля цага-раду дыспутаў на гэтую ж тэму.

Дзейнасць БДК

3-га лютага па насьміжэнні судста-дзела ЦСПСБ разглядаўся пытаньне аб дзейнасці і арганізацыі Белдзяржкіно. З дакладам аб гэтым апалядзена Белдзяржкіно выступіў т. Каканоўска.

Жаданьне рабочых мяс Менску можа ахарактарызавачы ў наступнай фір-мульсуды: «Нам неабходны кіно-фільм мастацкі, ідэалігічна вытрыманы і за-хапляючы. Паша Белдзяржкіно кажа, што гэ ага дель не махніма». Вось, па-прыклад т. тав. Галкіна, дырэктар Белдзярж-кіно, учора сказаў, што нам патрэбны кіно-фільм вытрыманы, палітасветны, інавіт ва кошт камерны. Я лічу, што адно другога не выключача.

У сучасны момант мы маем 93 вы-конныя кіно-паабоўкі. Белдзяржкіно стваряе спецыяльныя высконныя кіно-філь-мы інавічвае 78 карткі, якія цікавае сьлянісва. У бліжэйшы час Белдзяржкіно прыступае да пабудовы новых кіно ў Магілеве, Юршы, Гомелі і да паши-роўшых кіно «Чырвоная Зорка» — 1000 меса. Белдзяржкіно будзе навіла-чына сэтка новых кіно ў адлібкіх раё-нах. Індікаваны плян Белдзяржкіно працуе адна на мена адной статын-нары на раён. Ач мяс Леаніградскай фабрыкі Б. л. зяржкіно аргуджэнавеця таксама арганізацыя фабрыку ў Мінску.

На якая глядзача павіна разлічыць-ца дзяржкіно? Мленскі прыклад: у Мінску вельмі праводзіся агляд наведва-лікаў з кіно на працягу двух тыдзняў. Акадэмія, што 85 проц. наведвальні-каў зьяўляюцца членамі прафсаюзаў.

У матах стварыліся нацыянальныя беларускія карні патрэбна прымагуча-беларускіх пісьменьнікаў да пошыня лібрэта. Белдзяржкіно будзе аргані-заці конкурс на лепшы лібрэта. Вятворчы плян Белдзяржкіно на 1927-28 г. прадуладжвае 6 карткі — адну дзіцячу і адну высконную. Траба наладзіць выпуск культурных фільмаў. У Менску і Віце-бску па напавелках уведзены пастаюк-кі культурна-фільмаў. Тэба прыступіць да арганізацыі таварыства прымадлаў са-вопкага кіно.

Радые-перадача

7 аўторак
6.00—6.30 — Гутарка ЦБК на тэму: «Крызаўства і яго з'явічч»; 6.30—7.10 — Беларускае радые-газета № 23; 7.10—7.40 — Гутарка на тэму: «Зимний ту-рляма»; 7.40—8.10 — Эсэранто радые-газета; 8.10—10 — нінэрт.

Паведамленьні

8 лютага, а 8 гадзіне вечару, у апа-пнарабавача клубу імя К. Маркса адбу-дзеця апалядзена тав. Арона на тэ-му: «Ліаіаіовч паранэаііаіны паша раз-вельчя гаспадаркі СССР і ВССР». Запавячюцца ўса с'ірабнікі гуркі ў а-вымуч інаі 15 зьезду ўсеаіі(б) і XII зьезду К'і(бб). АПА Мена турному.

Здарэньні

— НАПАД ХУЛІГНАЎ. Почту пт 5 люта а па Чыганаваў вул. група ху-ліганіаў арабіла напад на праходзіўшага ўноунажанага Сольсідымату тав. Даічкоўскага. Стрэлам з развалюру адлія з нападзіўшы Урбалоніў хуліг-на шрабамі. Вязюціца дазаваньне.

— БДУ. Сеньня, а 8 в па г. у. а. ў апаіаным зале, адбудзеця закрыты су-а-аіаікі Кі(б)Б В.У. Сельч таксама іста-таньне аб прымеі і пераводзе ў Кі(б)Б. Дом асьветы. У сярду, —га а тага, пачынаюць свае заняткі курсы левіна-іау.

Здарэньні

— НАПАД ХУЛІГНАЎ. Почту пт 5 люта а па Чыганаваў вул. група ху-ліганіаў арабіла напад на праходзіўшага ўноунажанага Сольсідымату тав. Даічкоўскага. Стрэлам з развалюру адлія з нападзіўшы Урбалоніў хуліг-на шрабамі. Вязюціца дазаваньне.

— БДУ. Сеньня, а 8 в па г. у. а. ў апаіаным зале, адбудзеця закрыты су-а-аіаікі Кі(б)Б В.У. Сельч таксама іста-таньне аб прымеі і пераводзе ў Кі(б)Б. Дом асьветы. У сярду, —га а тага, пачынаюць свае заняткі курсы левіна-іау.

Здарэньні

— НАПАД ХУЛІГНАЎ. Почту пт 5 люта а па Чыганаваў вул. група ху-ліганіаў арабіла напад на праходзіўшага ўноунажанага Сольсідымату тав. Даічкоўскага. Стрэлам з развалюру адлія з нападзіўшы Урбалоніў хуліг-на шрабамі. Вязюціца дазаваньне.

Здарэньні

— НАПАД ХУЛІГНАЎ. Почту пт 5 люта а па Чыганаваў вул. група ху-ліганіаў арабіла напад на праходзіўшага ўноунажанага Сольсідымату тав. Даічкоўскага. Стрэлам з развалюру адлія з нападзіўшы Урбалоніў хуліг-на шрабамі. Вязюціца дазаваньне.

Здарэньні

— НАПАД ХУЛІГНАЎ. Почту пт 5 люта а па Чыганаваў вул. група ху-ліганіаў арабіла напад на праходзіўшага ўноунажанага Сольсідымату тав. Даічкоўскага. Стрэлам з развалюру адлія з нападзіўшы Урбалоніў хуліг-на шрабамі. Вязюціца дазаваньне.

Здарэньні

— НАПАД ХУЛІГНАЎ. Почту пт 5 люта а па Чыганаваў вул. група ху-ліганіаў арабіла напад на праходзіўшага ўноунажанага Сольсідымату тав. Даічкоўскага. Стрэлам з развалюру адлія з нападзіўшы Урбалоніў хуліг-на шрабамі. Вязюціца дазаваньне.

ГОСИЗДАТ РСФСР К X ГОДОВЩИНЕ КРАСНОЙ АРМИИ

Н О В Ы Е И З Д А Н И Я

М. В. ФРУНЗЕ СОБРАНИЕ СОЧИНЕНИЙ

Под общей редакцией А. С. БУБНОВА.
Том второй. 1924 г. Стр. V-323 - 2 карты. С фотограф. на отд. листах. Цена 2 руб. 50 коп.
Том третий. 1925 г. Стр. VI-1402 - 11 фотограф. на отдельных листах - 11 диаграмм. Цена 2 руб. 50 коп.

М. РЫМШАН, К. АЛЕКСИНСКИЙ, Б. КАРНЕЕВ РЕВОЛЮЦИОННЫЙ ВОЕННЫЙ СОВЕТ ЗА 10 ЛЕТ

Стр. 87. С 6-ю фотограф. снимками на отдельн. листах. Ц. 60 коп.

В. АНТОНОВ-ОВСЕНКО ЗАПИСКИ О ГРАЖДАНСКОЙ ВОЙНЕ

Том I. Стр. 300. Ц. 1 р. 90 к.
Том II. Стр. 297. 4 схемы. Ц. 2 руб. 25 коп.

Б. ТАЛЬ ИСТОРИЯ КРАСНОЙ АРМИИ

Краткий общедоступный очерк. Изд. 4-е.

А. П. БОГАТ РАБОТНИЦЫ И КРЕСТЬЯНИ В КРАСНОЙ АРМИИ.

МИГАЛОВСКИЙ, К. Красный флот в гражданской войне. С 13 рис. и схемами. Стр. 80. Ц. 20 к.
КОРОЛЬ, М. Как строилась Красная армия. С 6 рис. Стр. 72. Ц. 20 к.
КУШНЕВ, П. Красная гвардия. Ее история и заслуги перед нашей революцией. Стр. 43. Ц. 12 к.
ФУРМАНОВ, Д. Красный десант. Стр. 40. Ц. 12 к.
БОРИСОВА, К. Дружинники — первые красногвардейцы. Стр. 32. Ц. 10 к.
БУЙСКИЙ, А. Военная подготовка Октября. Стр. 96. Ц. 24 к.
БУЙСКИЙ, А. Красная армия на внутреннем фронте. Стр. 72. Ц. 25 к.
КАКУРИН, Н. Оборона Петрограда.

БУЙСКИЙ, А. Борьба за Крым и разгром Врангеля. Ц. 24 к.
КАКУРИН, Н. Война с белополянами. С 4 картами и 2 портретами. Стр. 80. Ц. 20 к.
КАССОНИ, Б. Борьба с Дениным. Стр. 63. Ц. 20 к.
КЛЮБЕВ, А. Борьба за Царицын. (1918—1919). С 7 схемами на отдельных листах. Стр. 80. Ц. 80 к.
КЛЮБЕВ, А. Камышинская операция. Стр. 80. Ц. 80 к.
КЛЮБЕВ, Л. Первая конная. Стр. 80. Ц. 80 к.
ЛИНОВСКИЙ, Н. Под Петрозаводском. Ц. 12 к.
ЛВОВ, В. Липиных болотах. Стр. 80. Ц. 80 к.
МОДЕНОВ, И. Двенадцатая дивизия на польском фронте. Воспоминания участника. Стр. 40. Ц. 12 к.

Н. ИГНАТЬЕВ. Красная армия в художественной литературе

Учен. докладатор для красноармейских и рабочих клубов, военных уголков и ком. читален

Стр. 254. Цена 1 руб. 25 к.

В сборник включен материал, который можно использовать для чтения вслух в клубах на громких читках, в рабочих уголках, в передвижных библиотеках и др.

П. ФЕДОРОВ. ПОД КРАСНОЙ ЗВЕЗДОЙ

Героическая история 27 Краснознаменной, имени Итальянского Пролетариата дивизии — ее борьбы с Колчаком, белополяками и на внутреннем фронте. Цена 70 коп.

ПЛАКАТЫ К X ГОДОВЩИНЕ КРАСНОЙ АРМИИ

ГРАЖДАНСКАЯ ВОЙНА

СЕРИЯ МНОГОКРАСОЧНЫХ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ПЛАКАТОВ НА 10 ЛИСТАХ.

1. Победа Октября и его мировое значение (октябрь 1917—февраль 1918).
 2. Германская оккупация и брестский мир (март 1918—май 1918).
 3. План Антанты удушения советской власти (май 1918—октябрь 1918).
 4. Германская революция и интервенция Антанты (ноябрь 1918—март 1919).
 5. Перелом гражданской войны (март 1919—июнь 1919).
 6. Поход Деникина на Москву (июнь 1919—октябрь 1919).
 7. Ликвидация Деникина и Юденича (октябрь 1919—март 1920).
 8. Ликвидация Колчака (авг. 1919—1922).
 9. Белополяки и Врангель (1920—1922).
 10. Бандитизм и его ликвидация (1920—1922).
- К серии будет приложена брошюра А. де-Лазари, объясняющая содержание каждого плаката.

КАЛЕНДАРЬ ГРАЖДАНСКОЙ ВОЙНЫ

Художествен. планет в красках

ЛУБКИ. В тайге. (Красные партизаны в тылу у Колчака) Ц. 20 к.
Бой под Перенюпом. Ц. 30 к.
Последний бой Чапаева. Ц. 20 к.
Расстрел коммунаров. Ц. 15 к.
Смотр Красной армии на Красной площади. Ц. 10 к.

ЛЕТОПИСЬ ГРАЖДАНСКОЙ ВОЙНЫ

П л а н е т.

КАРТИНЫ. Освобождение Казани от бело-гвардейцев. Ц. 20 к.
Красные войска под Варшавой. Ц. 20 к.
Красные партизаны на Колчака. Ц. 20 к.
Красный флот отражает нападение английских матеров на Кронштадт. Ц. 20 к.

ПОРТРЕТЫ

Фрунзе, М. М. ф. в красках, ГИЗ. № 4564. Ц. 5 к.
Ворошилов, К. Габ. худ. Мешкова. Исполнено на имене Игорьяновым. ГИЗ. № 17533. Ц. 1 р. (Выходит нов. изд.)
Еуденный, С. Раб. худ. М. Штова, Б. Ф. в красках. ГИЗ. № 19041. Ц. 1 р. (Печ. нов. изд.)

ЛУЧШИЙ ПОДАРОК К X ГОДОВЩИНЕ КРАСНОЙ АРМИИ

Вячеслав ПОЛОНСКИЙ РУССКИЙ РЕВОЛЮЦИОННЫЙ ПЛАКАТ

РОСКОШНО ИЛЛЮСТРИРОВАННОЕ ХУДОЖЕСТВЕННОЕ ИЗДАНИЕ, Стр. 187.
Размер in 4°. Цена в переплете 15 руб.

КРАСНАЯ АРМИЯ И ГРАЖДАНСКАЯ ВОЙНА

Асиин, В. И. Гражданская революция. (Ленинская библиотека) Стр. 107. Ц. 30 к.
Асиин, В. И. О войне и задачах пролетариата. (Ленинская библиотека). Стр. 68. Ц. 24 к.
Аншва А. С. Жизнь в истории гражданской войны 1917—1920 г. (Военно-политическая академия им. тов. Томашева РККА и РККФ). Стр. 288+4 карты. Ц. 1 руб.
Буйский, А. Красная гвардия в октябрьские дни. (Ленинград и Москва). Стр. 107. Цена 35 к.
Бонч-Бруевич, С. Гражданская война в России. (1918—1921 гг.). Хрестоматия. Стр. 708. Цена 3 р. 25 к.
Малаховский, В. У истоков Красной гвардии. Красногвардейцы Гоморского района. 1917 г. Очерк с приложением документов и иллюстраций. Предисловие в редакции Ц. С. Зеликсон-Лобровской. (Ленинградский Истпарт). Стр. 63. Ц. 30 к.
Макури, М. Как сражались революционеры. (Военная академия РККА). В двух томах.
Том первый. 1917—1918 г. г. Под ред. Н. Н. Попова. Стр. 270+приложение А. де-Лазари. Гражданская война в России (в схемах). Выпуск первый. 1917—1918 годы. Ц. в переплете 4 р. 25 к.

Баш. Евгений. Год борьбы. Борьба за власть на Украине с апреля 1917 г. до немецкой оккупации. (Истпарт). Стр. 271. Ц. 1 р. 80 к.
Борьба за Урал и Сибирь. Воспоминания и статьи участников борьбы с учредительской и колчаковской контр-революцией. Под ред. Н. Н. Смирнова, Флеровского, Н. П. и Я. Я. Грунта. (Истпарт). Стр. 318+4 схемы. Ц. 3 р.
Партизанское движение в Сибири. Том I. Препариционный край. Материалы подготовлены к печати А. В. Туруновым. Под ред. и с предисловием В. В. Макашова. (Центрархив). Стр. 296+XV+1 карта. Цена 1 р.
Парфенов, П. С. (Петр Алтайский). Гражданская война в Сибири. 1918—1920 гг. Изд. 2-е, исправл. и доп. (Истпарт). Стр. 168. Ц. 40 к.
Яковенко, В. Г. Записки партизана. (Истпарт). Стр. 107+1 карта. Ц. 1 р.
Делеев Коледа. Протоколы заседаний Уездной комиссии с. с. с. собственной комиссии. Стенографический отчет. Под ред. и с предисловием К. А. Попова. Текст подготовлен к печати и снабжен приложениями М. М. Константиновым. (Центрархив). Стр. 243. Ц. 1 р. 50 к.

Революция и гражданская война в описаниях белогвардейцев. Мемуары.

Революция и гражданская война в описаниях белогвардейцев. В пяти томах. Февральская революция. Состав. С. А. Алексеев. С предисловием А. П. Усагина. Стр. XXXIV+515. Ц. 3 р. 25 к.
Октябрьская революция. Состав. С. А. Алексеев. С примечаниями А. П. Усагина. Стр. 432. Ц. 3 р.
Начало гражданской войны. Состав. С. А. Алексеев. Под ред. и с предисловием Н. Д. Мещерякова. Стр. 480. Ц. 3 р.
Гражданская война в Сибири и Северной области. Под ред. и с предисловием Н. Д. Мещерякова. Стр. 480. Ц. 3 р.
Деникин, Юденич, Врангель. Мемуары. Состав. С. А. Алексеев. С предисловием Н. Д. Мещерякова. Стр. XVI+504. Ц. 3 р.
Социалистическая интервенция на Дальнем Востоке и в Сибири. Доклад Пашова. Перев. с франц. П. Маягородского. Стр. 95. Ц. 40 к.
Социалистическая интервенция в Сибири 1918—1919 гг. с. 9. Впервые издана в виде отдельного отряда колчаковцев Дюна Урда. С предисловием Н. Майского. Стр. 95. Ц. 60 к.

КРАСНАЯ АРМИЯ И ГРАЖДАНСКАЯ ВОЙНА В ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЕ

Д-р. ФУРМАНОВ Париса РЕЙСНЕР СОБРАНИЕ СОЧИНЕНИЙ
Том I. Четыре. Изд. 5-е. Стр. 364. С 1 портретом на отд. листе. Ц. в перепл. 2 р. 20 к.
Том II. Мятел Нид 4-е. Стр. 434. С 1 портретом на отд. листе. Ц. в перепл. 2 р. 20 к.
Том III. Пожар. Очерки и рассказы. Изд. 2-е. Стр. 418. С 1 портретом на отд. листе. Ц. в перепл. 2 р. 20 к.
Том IV. За коммунизм. Стр. 283. Ц. 1 р. 50 к.
Аросов А. Н. Дни дик. Лебединский, Ю. Комиссаров. "Лабод". Стр. 173. Ц. 1 р. 10 к.
Бурдзгеленский, М. Буга. Рассказы. ГИЗ. Стр. 240. Ц. 1 р. 50 к.
Гатулов, А. А. Ингуши. "Лабод". Стр. 100. Ц. 60 к.
Горький, И. Г. В огне войны. Из записок участника гражданской войны. Хроника. 1918. ГИЗ. Стр. 72. Ц. 25 к.

КО ВСЕМ ДРУЗЬЯМ ОБОРОНЫ СССР! № 4 ЧИТАЙТЕ № 4 юбилейный номер ЖУРНАЛА „КРАСНОАРМЕЕЦ“

ПОСВЯЩЕННЫЙ X ГОДОВЩИНЕ КРАСНОЙ АРМИИ. В НОМЕРЕ БУДЕТ ПОМЕЩЕНО:
1. Пожелания к десятилетию Красной армии руководителей партизан, прапорщиков, Командира, Профитерва и Крестинтерва.
2. Статьи и пожелания членов Революционного Военного Совета Союза Ресублик.
3. Воспоминания ветеранов.
4. Специальные статьи и очерки о гражданской войне, современном строительстве и работе Осоавиахима.
5. Отрывки о Красной армии иностранных делегатов и руководителей капиталистических армий.
6. Рассказы в стихах.
7. Юбилейные доклады, веселые рассказы и фельетоны.
В НОМЕРЕ БУДЕТ ДАНО ОКОЛО СТА ФОТОГРАФИЙ, РИСУНКОВ И КАРТИН:
I. История гражданской войны по фронту. II. Современное строительство. III. Быт и учеба Красной армии во всех родах войск. IV. Славь Красной армии с населением. V. Быт иностранных армий. VI. Галерея картин художников и десятилетия Красной армии. VII. Шаржи и карикатуры. VIII. Краснознаменцы — рабочие, крестьяне и армейские работники.
НОМЕР ВЪЕДИТ В МНОГОКРАСОЧНОЙ ОБЛОЖКЕ, В УВЕЛИЧЕННОМ РАЗМЕРЕ.
ПРОДОЛЖАЕТСЯ ПОДПИСКА НА „КРАСНОАРМЕЕЦ“ ДВУХНЕДЕЛЬНЫЙ МАССОВЫЙ ЖУРНАЛ Орган Политуправления РВС СССР и Осоавиахима.

